

Juraj Onda

Napísal Administrator
Piatok, 12 Jún 2015 13:24

Juraj Onda

Narodil sa 16.7.1859 v Čel'ovciach v mnohopočetnej rodine. Otec Ján Onda, roľník, matka Barbora, rodená Ferencová.

Vyučil sa za stolára. Ako tovariš počas vandrovky prešiel mnohé, i vzdialenejšie mestá Slovenska či Uhorska. Na celouhorskej výstave v Budapešti v roku 1876 mu udelili za jeho estetické a dokonalé výrobky diplom a odmenu päť dukátov. V roku 1886 sa vysťahoval do USA, do Clevelandu za bratom Andrejom a toho istého roku tam spoločne založili stavebnú firmu. V roku 1890 sa oženil s krajankou Máriou Girovou.

Svojimi životnými skúsenosťami a prirodzenou inteligenciou sa prepracoval k slovenskému sebavedomie a stal sa popredným predstaviteľom spolkového a kultúrneho života slovenských vysťahovalcov v USA. Organizoval krajské schôdze, zbierky na národné akcie, vypracovával memorandá. Už v roku 1889 sa zúčastnil na založení Spolku svätého Jozefa. V roku 1890 spoluzakladal najväčšiu krajskú katolícku organizáciu USA - 1. Katolícku slovenskú jednotu. Až do konca svojho života bol jej čelným funkcionárom a v rokoch 1890 - 1893 a 1901 - 1906 dokonca jej predsedom. Medzi jeho zásluhy patrí založenie Matice slovenskej v roku 1893, prvej celonárodnej reprezentácie amerických Slovákov. Nechýbal ani pri založení Národného fondu a Ústredného slovenského národného výboru, ktorého sa stal podpredsedom. Cieľom týchto orgánov bola mravná a finančná podpora Slovákov v Uhorsku. A nakoniec, v roku 1907 stál pri zrode Slovenskej ligy, strešnej inštitúcie všetkých organizovaných Slovákov v Amerike, ktorá aktívne pracuje dodnes.

Juraj Onda zomrel 11.4.1912 v Clevelande, kde ho aj pochovali. Ostali po ňom deti: Emma, František a Cecília.